

ПРОЦЕСНО СВОЈСТВО

Суд мора јасно да определи процесну улогу и својство које конкретно лице има у кривичном поступку, ако се током истог појављује у више различитих улога.

Из образложења:

Првостепеним решењем, делимично је уважен предлог бранилаца, па су из списка предмета издвојени транскрипти прислушких разговора ближе наведени у изреци истог.

Против наведеног решења жалбе су изјавили јавни тужилац, окривљена М.З. и браниоци окривљених А.Ј. и М.Ђ., а Апелациони суд у Београду је одржао седницу већа, на којој је размотрио спис, заједно са побијаним решењем и жалбама, па је нашао да су жалбе окривљене и бранилаца основане и првостепено решење укинуо и вратио на поновно одлучивање.

Наиме, браниоци и окривљени су на главном претресу предложили да се из списка предмета издвоје сви транскрипти настали на основу наредбе ближе означене у првостепеном решењу.

Првостепени суд је, на основу члана 273. став 4. ЗКП, делимично уважио предлог бранилаца и из списка предмета издвојио поједине транскрипте разговора, уз правилну констатацију да је поступање РД приликом спровођења мере у потпуности у супротности са одредбама тада важећег ЗКП. Свој закључак првостепени суд објашњава, са једне стране, тиме да процесно законодавство које је било на снази када је донета предметна наредба, није прописивало могућност коришћења тзв. "прикривеног иследника", а са друге стране чињеницом да је дошло до конфузије више својства и улога РД.

Наиме, члан 233. став 3. ЗКП из 2001. године, који је важио у време доношења предметне наредбе, поред осталог прописује да ће се сав прикупљени материјал под надзором истражног судије уништити, а о томе саставити записник, ако подаци добијени применом мера из члана 232. ЗКП нису потребни за вођење кривичног поступка, или ако јавни тужилац изјави да се против осумњиченог неће захтевати вођење поступка. У конкретном случају се РД., како то произилази из списка, током предметног кривичног поступка појављивао у више различитих улога, при чему је у предметној наредби означен као осумњичен. Сходно процесном закону који је важио у време када је издата предметна наредба за тајно прислушкивање комуникације, те мере су се могле одредити само према осумњиченима, а ако такво лице није осумњичени, као што је то у конкретном случају, исти у поступку не може имати својство сведока, нити се транскрипти његових прислушких разговора могу користити као доказ. Стога, се у жалбама са основом наводи да је првостепени суд требао да образложи и законитост мера предузетих по наведеној наредби у контексту чињенице да је РД био означен као један од осумњичених, а касније против њега није покренут кривични поступак и сходно томе одлучити да ли је, с обзиром на горе наведене законске одредбе, неопходно издвојити сав прикупљени материјал у коме је он учествовао.

Првостепени суд мора јасно определити процесну улогу и својство које РД. има у конкретном кривичном поступку, с обзиром да се он током истог појављивао у више различитих улога. Наиме, ако се исказ који је РД дао у својству сведока користи као доказ, то онемогућава коришћење свих транскрипта његових разговора који су снимљени по наредби истражног судије у којој је означен као осумњичени. Јер, ако би се користила оба доказа, то би значило да РД фактички има двоструко процесно својство. Стога, ако се као доказ користе предметни транскрипти пресретнутих телефонских разговора и на њима заснује ме-

риторна одлука, то фактички значи да РД има процесно својство које је означено у наредби по којој су предметни транскрипти прибављени – "осумњичени", па се у том случају иста одлука не може заснивати и на исказу који је дао у својству сведока, јер се мериторна одлука може заснивати само на једном од тих доказа.

(Решење Вишег суда у Београду К.бр.185/10 од 21.02.2013. године, и решење Апелационог суда у Београду Кж2 1417/13 од 04.04.2013. године)

*Аутор сентенце: Жак Павловић,
судијски помоћник у Апелационом суду у Београду*